

**Ομιλία κ. Γεώργιου Ζανιά
Προέδρου Δ.Σ.**

**Τελετή Βράβευσης του 9^{ου} Διαγωνισμού
Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
"Growth Awards 2026"**

Τρίτη, 3 Μαρτίου 2026

Καλησπέρα σε όλους,

Η παρουσία σας εδώ απόψε, στα 9^ο Growth Awards, μας τιμά ιδιαίτερα.

Τα Growth Awards αποτελούν τη μεγαλύτερη, πιστεύω, γιορτή της επιχειρηματικότητας στη χώρα μας. Και αξίζει να τη γιορτάζουμε γιατί αυτή αποτελεί τον σημαντικότερο παράγοντα για μακροχρόνια ανάπτυξη σε μια οικονομία.

Σήμερα, η επιχειρηματικότητα και συνολικά η ελληνική οικονομία, λειτουργούν μέσα σε μια πολύ ενδιαφέρουσα συγκυρία με πολλές πηγές αβεβαιότητας.

Σοβαροί γεωπολιτικοί κίνδυνοι βρίσκονται σε εξέλιξη. Αυτή τη στιγμή δύο πόλεμοι μαίνονται στην ευρύτερη περιοχή με κάποιες άμεσες αντιδράσεις από τις αγορές ενώ το πέρασμα κάποιων επιπτώσεων την Ευρωπαϊκή και την ελληνική οικονομία θα εξαρτηθεί κυρίως από τη διάρκεια της νέας σύρραξης στη Μέση Ανατολή. Επίσης, ήδη εδώ και ένα χρόνο, η διεθνής οικονομική τάξη αλλάζει. Η Ευρώπη προσπαθεί να αφυπνιστεί και να βρει το βηματισμό της. Ζούμε την εποχή του AI.

Μέσα σε ένα τέτοιο ασταθές περιβάλλον, η Ελλάδα διαγεί μια περίοδο σταθερότητας και ανάπτυξης, προσπαθώντας σταδιακά να επουλώσει τις πληγές της κρίσης και να διαμορφώσει ένα πλαίσιο μακροχρόνιας ανάπτυξης.

Πιο συγκεκριμένα, η ανάπτυξη στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια είναι πιο γρήγορη σε σχέση με το μέσο όρο της Ευρωζώνης, η ανεργία έχει περιοριστεί σε μονοψήφιο ποσοστό, από 27% που έφτασε μέσα στην κρίση, και είναι κυρίως διαρθρωτικής μορφής καθώς υπάρχει έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού σε κάποιους τομείς.

Τα δημοσιονομικά αποτελέσματα είναι άριστα και η χώρα μας προσελκύει γι' αυτό πολύ θετικά σχόλια από την Ευρώπη. Το δημόσιο χρέος αποκλιμακώνεται σχετικά γρήγορα λόγω των σημαντικών δημοσιονομικών πλεονασμάτων αλλά και της γρήγορης ανάπτυξης, βοηθώντας και κάποιου πληθωρισμού. Όλα αυτά έχουν οδηγήσει σε μια μεγάλη μείωση στο κόστος δανεισμού της Ελληνικής Δημοκρατίας με σπρεντ κοντά στη μισή ποσοστιαία μονάδα σε σχέση με τη Γερμανία. Γι' αυτό, για τους περισσότερους, δεν αποτελεί έκπληξη πως η χώρα μας ανέλαβε την Προεδρεία του Γιούρογκρουπ, ένα Ευρωπαϊκό όργανο στις συνεδριάσεις του οποίου κάποιοι προηγούμενοι Έλληνες Υπουργοί Οικονομικών αισθάνθηκαν μεγάλη πίεση στα χρόνια της κρίσης.

Παρά τις εξελίξεις αυτές των τελευταίων ετών, η χώρα μας έχει ανακτήσει κάτι λιγότερο από το μισό του απολεσθέντος από την κρίση εισοδήματος, ενώ την ίδια περίοδο οι εταίροι μας βελτιώνουν ακόμη περισσότερο τις θέσεις τους. Πιο γρήγορη ανάπτυξη είναι προφανώς επιθυμητή. Γι' αυτό, το πάνελ των εκλεκτών ομιλητών που θα ακολουθήσει θα ασχοληθεί και με αυτό το θέμα.

Η εντύπωση που αφήνει σε μένα η αναπτυξιακή πορεία της χώρας είναι πως η ανάπτυξη προέρχεται κυρίως από την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας, όπως θα τα ονόμαζε ένας πανεπιστημιακός.

Αν τυχόν σας ρωτούσα ποιο μπορεί να είναι το πιο σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας, πολλοί πιστεύω θα απαντούσατε το ότι ζούμε σε ένα εξαιρετικό οικόπεδο. Αυτό το ωραίο οικόπεδο λοιπόν αξιοποιήθηκε πολύ καλά μετά την κρίση με την αλματώδη αύξηση του τουρισμού και των συναφών περί αυτού υπηρεσιών. Λίγο πριν το ξέσπασμα της κρίσης είχαμε γύρω στα 15 εκατ. αφίξεις στη χώρα μας. Αυτές μειώθηκαν στα 11-12 εκατ. μέσα στην κρίση για να εκτοξευτούν σε πάνω από 35 εκατ. πέρυσι. Σημαντική μάλιστα προσπάθεια έχει γίνει και στην κατεύθυνση ποιοτικής αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος με brands ξενοδοχείων που δεν είχαμε ποτέ στην Ελλάδα.

Περιοριζόμενοι όμως σε μια ανάπτυξη μέσω του κύριου συγκριτικού πλεονεκτήματος που έχουμε, περιορίζουμε και τις ευκαιρίες ανάπτυξης που υπάρχουν.

Γι' αυτό, νεότεροι οικονομολόγοι τονίζουν περισσότερο την αξία ενός άλλου πλεονεκτήματος, του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Ενώ το συγκριτικό πλεονέκτημα λίγο-πολύ κληρονομείται, το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα δημιουργείται.

Η ανάπτυξη του κατάλληλου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος επιτρέπει σε μια χώρα την επίτευξη υψηλότερων ρυθμών ανάπτυξης στηριζόμενη σε τομείς με υψηλότερη προστιθέμενη αξία, η οποία με τη σειρά της προκύπτει από την προσέλκυση επενδύσεων σχετικά υψηλής έντασης κεφαλαίου και τεχνολογίας. Με αυτόν τον τρόπο βελτιώνεται και η παραγωγικότητα στη χώρα, η οποία είναι στενά συνδεδεμένη και με τους μισθούς.

Προς την κατεύθυνση αυτή, και πέρα από τα δημοσιονομικά και μακροοικονομικά που πηγάζουν καλά, η χώρα έχει να αντιμετωπίσει μια σειρά από προκλήσεις: είμαστε μια μικρή αγορά, μακριά από μεγάλες αγορές, έχουμε μικρές επιχειρήσεις με χαμηλή χρήση τεχνολογίας και χωρίς τη δυνατότητα να πετύχουν οικονομίες κλίμακας, έχουμε σχετικά υψηλό κόστος ενέργειας, το εκπαιδευτικό μας σύστημα δεν αποδίδει όσο πρέπει παρά τους καλούς επιστήμονες που βγάζουμε σε κάποιες περιπτώσεις και αρκετοί από τους οποίους αναζητούν δουλειές με υψηλότερες αμοιβές στο εξωτερικό, έχουμε σημαντικό δημογραφικό πρόβλημα, προβλήματα στο επιχειρηματικό περιβάλλον, γραφειοκρατία, προβλήματα με τον καθορισμό των χρεώσεων γης, προβλήματα με τη δικαιοσύνη κλπ.

Προσπάθειες για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων γίνονται και βελτιώσεις υπάρχουν. Απέχουμε όμως ακόμη από τη δημιουργία της κρίσιμης εκείνης μάζας των μεταρρυθμίσεων η οποία θα ενεργοποιήσει αποτελεσματικά ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για επενδυτές στη χώρα μας.

Στο πλαίσιο της δικής μας προσπάθειας, οι εταιρίες που βραβεύουμε στα Growth Awards, συνοψίζουν αρκετά από χαρακτηριστικά τα οποία χρειάζεται η χώρα για μια ακόμα πιο γρήγορη ανάπτυξη και δείχνουν το δρόμο για ένα πρότυπο προόδου που υπερβαίνει καθιερωμένες νόρμες και παραδοσιακούς κανόνες, διαμορφώνοντας νέες προοπτικές για τη μελλοντική ανάπτυξη. Χρειάζεται όμως πολλαπλασιασμός αυτών των μονάδων.

Περισσότερα όμως για μια πιο γρήγορη ανάπτυξη είμαι σίγουρος πως θα ακούσουμε και από το εξαιρετικό πάνελ το οποίο θα ακολουθήσει σε μια συζήτηση με τίτλο: «Ανάπτυξη σε Νέα Τροχιά: Ξεδιπλώνοντας τη δυναμική των παραγωγικών επενδύσεων».

Σας ευχαριστώ πολύ που με ακούσατε.